

Emily Prístavková

Sabína

Cesta týranej ženy za šťastím s milovaným mužom.

Emily Prístavková

S a b í n a

1.

Konečne som sa vyštverala k vchodovým dverám do bytu. Ani jeden výťah už zasa nefunguje, v absolútnej harmónii ak sa pokazil jeden, druhý ho verne nasledoval najneskôr na druhý deň. Kabelka cez plece, dve obrovské plné nákupné tašky a vytrvalým stúpaním zo schodu na schod dosiahnem šieste poschodie. Zvládam to bez zastávky, vďaka pravidelne nefunkčným výťahom mám vypracované nohy zo schodov a ruky z nákupov. Chvalabohu, dievčatá už chodia samé, netreba vynášať ešte aj kočík, v mojom prípade dva.

Nohou som zabuchla vchodové dvere. Aúú, zakopla som o Julove topánky a trafila som si dverami rovno do členka. Prečo ten chlap necháva všetku svoju obuv rovno pri dverách?! Nikdy si nič neodprace, čaká kedy vyčistím, vyleštím a pripravím na ďalšie použitie. Celkom ako jeho vzácna mamička, ktorá mu celý život utierala pod zadkom.

„Na stole máš poštu“, zreval na mňa Julo z obývačky. Aj členok ma rovno prestal bolieť. Nákupné tašky som tresla na zem, kabelku pod vešiak, vykopl topánky a bosá prebehla do kuchyne. Poštu sme si v nej nechávali na stole. Áno, je to ono, konečne som sa dočkala.

„Čo budeme večerať?“ rev opäť prichádzal z obývačky. Zavrite mu niekto hubu. Nikto nič, tak som sama zavrela dvere na kuchyni, sadla si, vyložila nohy na stôl a s pôžitkom vtiahla do pľúc prvého šluka. Fajčím len doma, aj to iba v kuchyni, pri otvorených dverách na balkón, kvôli dvojičkám, a len vtedy, keď nie sú doma. Inak len na balkóne, aj pri mínus tridsiatich stupňoch.

Dávala som si na čas, vedela som čo je v pošte, pozvánka na stretávku po promóciách. Dlho som na túto pozvánku čakala, celých nekonečne dlhých desať rokov. Po štátniciach sme sa spoločne celý

ročník dohodli, že prvý krát po škole sa stretieme až za desať rokov. Ktorýsi mudrák vysvetlil, že za ten čas sa stihneme naozaj usadiť, aj zopár krát rozviesť a oženiť, detí narobiť. A stretieme sa až takí ustálení, seriózne usadení, s odrastenými deťmi a stabilnými partnermi.

„Čo tu húliš, dievčatá sú za chvíľu doma“, Julo otvoril dvere na kuchyni, nespokojne pokrčil nosom aj obočím, „ty nič nevaríš?“ Pobral sa hneď k balkónovým dverám a rozrazil ich dokorán, vyvetrať. Na otázku som neodpovedala, teraz som prišla, kedy by som tak asi začala variť.

„Dones, prosím ťa, nákup, je pri vchodových dverách“, požiadala som ho.

„To si sa už nevedela dočkať, čo“, zavrčal, „aj tak nepríde.“

„Ako vieš?“, srdce mi zovrelo sklamaním.

„Viem“, škodoradostne sa vyškieral.

Aha nevedel, ale dostal ma, na chvíľu to sklamanie bolo na mne vidieť. Do čerta, mohla som sa ovládnuť, a tak som sa pripravovala, ako zahrám nezáujem. Po hodine, dvoch, otvorím obálku, prečítam pozvánku, zívnem a spýtam sa Jula či ideme. Určite povie áno, vie, že ja by som išla tak či tak, a chce byť pri tom, to si nenechá ujsť. Chce dozerať.

Tie moje sojky som už počula čvirikať na chodbe, do toho zadýchaný hlas mojej svokry, to tie schody, doviedla ich z plavárne. Normálka, ja som plávala, aj moje baby milujú vodu. Len škoda, že spojenie blondíny a blondiaka neprinieslo krásne červenovlásky do rodiny, obe sú plavovlasé hlavičky, múdre po mame. Niekedy tak rozmýšľam, či sú vôbec Julove, ten mal k vode, a k pohybu vôbec, vrozený odpor. Svokra bude zasa hádzať pohoršené pohľady, špúliť ústa, zdvíhať obočie. Večera nikde, v kuchyni nafajčené, ona sa stará, ja na všetko kašlem, podľa nej. Dvojičky predbehli babinu a

vrhli sa na mňa. Bože, milujem ich, sú môj život, len to stereo dvoch vzrušených hlásokov z každej strany hlavy občas zo mňa vysáva energiu a trpezlivosť.

„Maminka...“, z jednej strany hlavy.

„Maminka, ja, ja ti to poviem...“, z druhej strany. Kočírovať tento bujný záprah, na to treba silného pohoniča.

„Hviezdičky moje, dosť, ideme sa prezliecť, potom mi pomôžete pripraviť večeru a všetko mi pekne porozprávate.“ Takto šikovne som vyrazila svokra tromfy z ruky. Odcupkali sme z kuchyne, moje drahé hviezdičky ma obklopili ako stredoveké brnenie, svokra do mňa jazykom zaťat' nemohla. Zostala v kuchyni so svojim jedináčikom, pri ňom si príde na svoje, veď som mu chudáčikovi zničila život. Nebyť tých našich krásavíc, spoločne splodených, tak ho odo mňa kosou odháňa.

O ich pôvode ani ona nepochybovala, neodškriepiteľne mali jej drobné aristokratické ušká. Svokra bola udržiavaná žena, štíhla, mladistvo vyzerajúca, upravená, vlasy od kaderníčky. Šaty si už desiatky rokov stále nechávala šiť na mieru u tej istej krajčírky. Kabelka jej farbou vždy ladila s topánkami. Celý život bola doma, mala na seba čas. Svokor, ktorý je už na pravde božej, si želal manželku v domácnosti, ktorá sa bude starať, ničím nerozptyľovaná, výhradne o jeho potreby. Jednoducho žena z vyššej triedy socialistických domácností.

Som polosirota. Po maturitnom večierku, ako sme na terase pri raňajkách preberali s ocinom a maminou jeho priebeh, ona sa z ničoho nič zvalila zo stoličky. Len tak, potichu, bez slova, len hlava jej hlasno buchla o dlažbu. Porážka. Bola taká mladá a mňa ešte nedospelú nechala samú, len s ockom. Toto mi nemala urobiť, celé detstvo bola mojou najlepšou kamarátkou, jedinou dôverníčkou teraz som nemala nikoho. Chvíľu som ju nenávidela. Ani nepočkala kým

zmaturojem, už sa nedozvedela kam na vysokú ma prijali. Mohla ešte nejaký rôčik pri mne stáť. Zostali sme s otcom zrazu sami, súrodencov nemám. Otca jej strata zlomila. Milovali sa veľmi, viem to, veď aj ja ľúbim.

„Si krásna ako maminka, len skrývaj svoju múdrosť, rybička, ľudia sú zlí.“, často mi hovoril ocino.

Tak som svoj rozum skrývala, už na základnej. Čo iní spolužiaci z povinnej literatúry čítali z donútenia, som ja už mala dávno prelúskané, a s potešením. Bola som mimoriadne nadané dieťa inteligentných rodičov, s maminkinou osobitou krásou. Zdedila som jemnú oválnu tvár, s vysokými lícnymi kosťami, pravidelnými črtami, štíhlu postavu s plným poprsím a jej zelenomodré oči. K tomu jej prirodzene vlnité blond vlasy a očkove tmavé obočie a mihalnice. Oči sme s maminkou mali zvlášťne, v pokoji, pri smiechu viac modré, v rozrušení a slzách výrazne zelené, farby jarnej orosenej trávy. Len v prvej triede som svoju inteligenciu v detskej nevinnosti prejavila, nikdy viac. Deti ma vylúčili, zdalo sa im, že som akási iná, čudná, neprijali ma medzi seba.

Mala som šťastie, pred druhou triedou sme sa odsťahovali. Ocko pracoval ako obchodný delegát, postupne sme sa sťahovali z krajiny do krajiny. Mala som sedem, keď to začalo, a k tomu geniálnu pamäť. V mojich šestnástich, keď maminka nekompromisne trvala na návrate domov, aby som strednú školu študovala v materinskom jazyku, som už hovorovo ovládala niekoľko jazykov a zopár dialektov. Cudzie krajiny a školy pre deti diplomatov a obchodných zástupcov, tam sú korene mojich jazykových znalostí. Na strednú som nastúpila o rok staršia, ale takí sa našli aj iní spolužiaci, ba jeden aj o dva roky starší. Dalo sa. Zážitok vydedenca prvej triedy na základnej bol vo mne stále pamätný, kontrolovala som sa. Kamarátky blízke som nemala, len také povrchné priateľstvá, ale

ubližované mi nebolo, nikto ma neodstrkoval. Roky pred maturitou sa mi podarilo preplávať bez bolestných zážitkov. Až na maminkinu smrť. Mesiace som sa spamätávala z jej straty, ale aj tak som zmaturovala, ako inak na samé jednotky. Vysokú som si mohla vyberať. Prijali ma aj na moju milovanú medicínu, od dieťaťa som chcela liečiť ľudí.

„...si ako tvoja maminka, si ako tvoja maminka...“, ocko to s opileckou tvrdohlavosťou opakoval celé dni a celé noci. Zlomil sa, smútok si liečil alkoholom. Menil sa mi pred očami rýchlosťou svetla z milujúceho ocka a silného človeka na bľabotajúci, uslintaný večeť zvalený na chodníku či na tráve popri ceste. Z distingvovaného muža na trosku.

Moji rodičia boli starší ako rodičia mojich vrstovníkov. Po maminkinej smrti sa na ockovej tvári vek prejavoval stále drastickejšie, vplyvom smútku a hlavne alkoholu. Chcela som pri ňom vytrvať, pomôcť milovanému otcovi, ale ten vo svetlých chvíľach trval na mojom nástupe na vysokú školu.

„Sabinka, musíš ísť na vysokú, bez titulu budeš robiť mäsiarku“, naliehal na mňa. Nebolo by to zlé, mäsiari boli u nás, po stranických funkcionároch, najbohatší. Ale stať sa mäsiarkou bolo skoro nemožné, takéto miesta boli výsostne protekčné, takmer dedičné.

Smútok za maminkou a ockov problém s alkoholom spôsobili, že som stratila záujem o medicínu, hlavne preto, že bola v našom meste. Hanbila som sa pred ľuďmi, že to ocko nezvláda, chcela som vypadnúť. Vybrala som si univerzitu, ktorá bola ďaleko, dostatočne ďaleko od nášho mesta, a robila prijímačky aj v náhradnom termíne. Prijali ma. Nezáležalo mi na odbore ani na škole, kde budem študovať. Iba som chcela aby bola čo najďalej od domu, od ocina, susedov, od nášho mesta, tam, kde ma nikto nepozná.

„Maminka, my si prosíme omeletku“, pišťali stereo dvojičky. Ony ju milovali, Julo nenávidel. Svokra tvrdila, a Julo nevyvracal, že jej synáčik je na vajcia alergický. Hovno s makom, len by si želal mamičkine delikátne večere, najlepšie o dvoch chodoch. Ona mala na ne čas, nikdy nepracovala, bola na invalidnom dôchodku, svokor jej vybavil. A ja mám čas byť s dvojičkami len podvečer, kým nejdú spať. Bola omeleta, a pomohla. Svokra sa nemohla pozerať ako ničím zdravie jej synáčika a vnučiek, vypadla domov ešte skôr, ako bola večera hotová.

„Mala by si umyť okná a oprat' záclony, čo tie malé necháš dýchať...“ rozlúčila sa krútiac hlavou, samozrejme narážala na moje fajčenie. Prisahám, som jej vďačná, že mi s dvojičkami pomáha. Keby si však lepšie vychovala syna, nemusela za neho zaskakovať.

„Chudáčik, čo to nevidíš, aké má unavené oči“, vytýkala mi, keď som sa odvážila vzácné poukázať na Julovu neochotu zapájať sa do domácich prác, „a ty sa nemusíš v robote tak naháňať, Julinko vás uživí.“

Ešte čo, samostatnosť si vziať nedám. Ani po svadbe, aj keď som proti svojej vôli musela prijať Julove priezvisko, taký bol zákon, som na spoločné hospodárenie nepristúpila. Julo hradil náklady za byt, a vraj aj odkladal na horšie časy, a ja som platila ostatné výdavky, stravu, všetko na dvojičky. Nemali sme sa zle, Julovi zo služobiek zostávali peniaze, nosil nám s dievčatami zo zahraničia nejaké oblečenie, alebo dal valuty a mohla som niečo kúpiť v Tuzexe. Pôžičky sme nemali. Vďaka ockovi som mala byt, aj zariadený, navyše ockovo auto. Žili sme si na tú dobu socialistický nadštandard, aký si užívali stranícki funkcionári a mäsiari.

Vysokú sme s Julom skončili rovnakú, ale ani jeden nepracujeme vo vyštudovanom odbore. Môj muž sa stal počítačový expert, čosi málo už pričuchol na škole. Tie nové čudá, čo vykonávali

hromadu úloh za ľudí, sa stali jeho koníčkom, v počítačoch sa našiel. Bol z tých mála ľudí, ktorý pracovne cestovali do spriatelенých, a občas i do kapitalistických krajín, vedomosti rozširovať a skúsenosti získavať. Počítače bola oblasť rozvíjajúca sa vo svete expresnou rýchlosťou. Ani náš socialistický štát nechcel zaostať, vždy sme sa chválili technickým pokrokom a rozvojom, preto tie zahraničné cesty.

Posledné ockovo pôsobisko bol Singapur. Moja čínska opatrovatelka, ktorá pracovala v našej domácnosti, a neskôr moja čínska kamarátka, bola bývalá učiteľka. Mňa fascinovalo čínske písmo, pripomínalo mi rodné ornamenty, a ju možnosť znova niekoho učiť. Našli sme sa. Von som slobodne chodiť nemohla, tak som väčšinu času trávila doma učením. Keď sme po piatich rokoch odchádzali domov, ovládala som veľmi slušne jazyk a trochu aj písmo, a teraz žijem z týchto vedomostí. Navyiac som zo škôl pre deti diplomatov vedela anglicky hovoriť aj písať, nemecky hovoriť a čosi aj po francúzsky.

Ale u nás nebol problém s peniazmi, bolo by aj na dve dôchodkyne, čo by s dvojičkami vypomohli. Určite by sa našla ochotná staršia suseda, ktorá by ich za malú peňažnú odmenu povarovala.

„Nechaj mamičku, rada je s dievčatami“, nesúhlasil Julo s cudzou starostlivosťou pre malé. Však dobre, len keby mi to svokra nepredhadzovala dvadsaťštyri hodín denne, toľko isto sa u nás aj zdržiavala. Vystrelo by ma, keby som s ňou musela byť celý deň, ešteže u nás nebývala a spať chodila domov.

V robote som sa netrhala, však okolo mňa nikto, ale zarobila som len o čosi menej ako Julo. Vedel, že finančne nie som na ňom závislá. Zamestnanosť bola povinná zo zákona, kto nepracoval bol vyhlásený za príživníka. Následne náležite potrestaný, teda zavretý a

trest si musel odsedieť v base. Mohla som byť zamestnaná len tak bez veľkých výkonov, mnoho ľudí tak robilo. Iba doma sa pracovalo na sto percent, v robote nie, našťastie, mňa moja práca bavila, tak som sa v robote nenudila.

Byť závislá na Julovi, to už by mu nestačilo na mňa len vyrevovať, možno by sa odvážil mi aj nejakú streliť. Vyrevuje veru často, prirodzene nikdy nie pred mamičkou, hanbil by sa, pred ňou má rešpekt. Nebojím sa jeho kriku, spolužiaka sa báť neviem, števe ma však, že sa ventiluje aj pred dvojčkami. Keď ho zasvrbí jeho ego je nevyspytateľný, na nikoho neberie ohľad. Nehovorím, dvojčky miluje, tvrdí, že aj mňa, len do jeho ega nesmiete zaškrabnúť. Vtedy sa nahlas prejaví jeho až neskutočný nedostatok sebavedomia. Celý život to bude mamičkin neistý maznáčik, spolužiakmi odmietaný chudáčik. Aj mňa odmietali v prvej triede, ale neľutovala som sa, naši mi pomohli bolesť detskej dušičky prekonať. Julo žije s pocitom odmietaného doteraz. Myslím, že z toho vychádza aj jeho domáce vyvreskovanie. Vie, že ho z hĺbky svojho srdca odmietam. Vie, že ho nikdy nebudem ľúbiť, že jeho sny o dvoch milujúcich sa manželských srdiečkach sa nesplnia. Vyrevuje zo sklamaní.

Julo, ako obyčajne, už pri večerných správach zaspal pri televízore. Perspektíva skvelá, kým sa zobudí, tak už budem v posteli predstierať tvrdý spánok. Aj tak len nakukne, či nebude priestor na manželský sex, inak zasadne do skorých ranných hodín ku knihám. Sex s Julom som veľmi nemusela, vôbec ma fyzicky nepriťahoval, patrilo však k manželskému životu. Nebolo to často, našťastie jeho potreby v tejto oblasti neboli vysoké, občas by sa dalo povedať, že aj tie sviatky boli častejšie. Vyhovovalo mi to.

Tento náš obrátený režim dňa napomáhal medzi nami manželmi k znesiteľnému spolunažívaniu. K fungovaniu rodiny to už bolo horšie. Keď on spí, sme s dvojčkami hore, a naopak.

Dievčatám sa venuje len cez víkendy, samozrejme so svojou mamičkou. Tá má potom predstavu, aký je jej synáčik príkladný a obetavý otecko. Nevie si vybrať to menšie zlo, že sa mi ako manžel nevenuje, vítam s vďakou, že sa nevenuje dievčatám už menej. Moje hviezdičky ho milujú, dokáže sa hrať s nimi ako rovníocenný, rovnako detský ako ony.

Julo zachrápal, tak som si opäť otvorila pozvánku na stretávkú a s ňou trezor svojich spomienok.

Vtedy

Márnosť, aké hlúpe predvádzanie. Imatrikulačný sprievod mestom, s papierovými zajačími ušami na hlave. Zaradila som sa na určené miesto.

„Usmievaj sa“, nariadil mi hlas zľava, „nech sa netešia ako ťa hovädia.“ Otočila som sa za tým hlasom. Páni, tak toto je väčšia exotika ako ja. Ja som exot vo svojom vnútri, ale tento vzhlád bola demonštrácia rebélie ako z učebnice psychológie. K tomu ten ťahavý, lenivý a posmievačný hlas.

„Hovorím si Lina“, predstavila sa a mľaskavo prehodila vzácnu žuvačku v ústach, „teda starí mi dali meno Malvína, to už ma mohli rovno nazvať bukvice.“ Civala som na tie nerovnako zostrihané medené kučierky, so žltými peroxidovým pramienkami vlasov nad čelom. Pod nimi ostré črty tváre so širokými čiernymi linkami okolo očí a plnými perami, nafarbenými výrazným karmínovým rúžom. Nezvyčajná hlava trónila na plochom trupe s kratulinkou sukničkou a svetovými nohami, zakončenými špicatými ihličkami s vysokánskymi podpätkami. Prehltla som nadšením, konečne niekto zvláštnejší ako ja.

„Som Sabina, a volajú ma Saba.“

„Máš nejaké rodičovské komplexy?“, prehodila bez zaváhania.

„Mamu už nemám“, prvý človek, ktorému som to rovno vysypala.

„Ani ja, upila sa na smrť“, flegmaticky prednieslo toto čudné žieňa, „foter to stihol ešte pred ňou. Teraz bývam u jeho sestry.“

„Môj sa o to usiluje teraz.“ Akosi sa mi uľavilo. Nikdy, naozaj nikdy by som otcov alkoholizmus nepriznala pred druhými, ťažko to priznávam sama pred sebou. Prvýkrát som to povedala bez hanby a nahlas. Malvína či bukvice, si môj človek.

Pretrmácali sme sa s tými papierovými ušami mestom, pred školou si vypočuli zopár nekonečných príhovorov, a konečne rozchod.

„Pod', ideme do vinárne za chalanmi“, vyzvala ma Lina.

„Ty tu niekoho poznáš?“

„Zoznámila som sa pri mariáši vo vlaku, tak pod'.“ To dievča ma udivovalo a fascinovalo. Vraj pri mariáši!

„To si sa nechala ošklbať o peniaze?“, čudovala som sa.

„Čo si, obrala som tých tupcov o všetko“, spokojne sa usmievala, „teraz im musím zaplatiť aspoň fľašu vína ako bolestné. Nemali by za čo osláviť imatrikulačný cirkus.“ Toto je chytrá baba pre mňa. Idem s ňou, niekde patriť musím a k nej patriť chcem, od prvého pohľadu.

Na škole sme sa kastovali, podľa vzhľadu, postavenia rodičov v strane, ktoré vypovedalo o majetku, v krajnom prípade podľa študijných výsledkov. Linini vlakoví kamaráti boli celé štúdium akýsi nezaradení. Taká autonómna skupina povaláčov a vymetačov vinární, horko ťažko prechádzajúca z ročníka do ročníka. Chalanom to myslelo, poniektorým excelentne, len tie krčmy a karty im zaberali väčšinu dňa i noci. V priebehu štúdia jadro skupiny bolo nemenné, vrátane Liny, ja som sa objavovala ako mi popri tréningoch a súťažiach čas dovoľoval. Vždy sa okolo jadra vytvoril väčší okruh dievčat i chlapcov, tak som mala možnosť zoznámiť sa a skamarátiť

s vlastnými spolužiakmi, aj s tými z vyšších ročníkov. Najmä vďaka Line. Viac ľudí som spoznala cez túto skupinku kamarátov ako z oddielu školských aquabel, tam sme boli samé baby, aj s trénerkou. Prvýkrát od maminkinej smrti som sa cítila spokojná a bezstarostná, niekam som patrila.

2.

Pozvánka. Čakala som, že mi zmení život, lebo zmenu môj život zúfalo potreboval.

Po skončení školy som mala šťastie, obe s Linou sme dostali na výber pracovné umiestnenie v hlavnom meste. Vybrali sme si, podniky si vybrali nás a tak sme zostali s Linou spolu. Ja na ministerstve medzi prekladateľmi, k tomuto miestu mi dopomohol ockov kádrový profil a moje jazykové znalosti. Samozrejme, vyžadoval sa aj diplom, na vyštudovanom odbore nezáležalo. Lina zakotvila na jednom z generálnych riaditeľstiev, s pobočkami v každom okrese, rovno na ekonomickom odbore, ešteže mala prirodzený vzťah k číslam.

„Stará, tak toto sme si zaslúžili za naše obetavé štúdium“, ironizovala Lina, „hneď na začiatok tie najvyššie platy.“ Pravda, ale len v rámci mzdových taríf, najnižšia trieda pre nastupujúcich absolventov, ale strop triedy, teda rovných sedemsto korún československých.

Bývať sme zostali v mojom byte. Ocinovi alkohol podlomil zdravie, v priebehu môjho štúdia odišiel do dôchodku, vek už naň dávno mal. Rozhodol sa pre život v domove dôchodcov, pochvaľoval si, že majú vlastného lekára. Zabezpečil ma. Predal našu rodinnú vilu a za tie peniaze mi obstaral družstevný byt, na moju žiadosť v hlavnom meste, a daroval svoje auto. Aj nejaké peniaze na účet, pozostatok maminkiných šetriacich schopností a ocinových zahraničných pracovných pôsobení.

S Linou sme ďalej vymetali krčmy, teraz, keď sme zarábali, tak vo vyššej cenovej skupine, ale predsa len krčmy. Opäť hromada kamarátov, ale nič závažné. Len Lina sa mi zamilovala, tak naozaj, prvý krát v živote. V krčme stretla svojho právnika, mali spoločnú

záľubu v mariáši, lásku k vínu a krčmovému životu. Z lásky bola svadba a Lina nasledovala manžela do jeho rodnej dediny, až kamsi k severným hraniciam. Zamestnávateľ jej dal prácu vo svojom okresnom podniku, opäť na ekonomickom oddelení.

Zostala som sama. Samota, samota, samota. Bez ohľadu na to, čo alkohol narobil s ockom, bola by som si samotu tiež najradšej liečila pijatikou. Nebola som však žiadny alkoholik, len tak večer pohárik dva vína. Samej mi piť nechutilo.

Jeden týždeň som sprevádzala zahraničnú návštevu vo firme zaoberajúcej sa vývozom akýchsi zariadení do zahraničia, aj kapitalistického. Tam som po štyroch rokoch od ukončenia štúdia stretla Jula, ročníkového spolužiaka z vysokej. Na konci týždňa bol rozlúčkový večierok. Členovia zahraničnej návštevy si užívali ako sa patrí, do neskorých ranných hodín a takmer do bezvedomia. Ako každému, naša slivovica im zachutila. Prítomní zástupcovia firmy ťahali rovnako, našinec sa predsa nedá bársakým cezpoľným zahanbiť. Ako zvyčajne, bola som autom, ale môj pocit osamelosti a k tomu stretnutie s Julom, vyvolalo bolestné spomienky na školu, a najmä na Ivana, moju študentskú lásku. Tak keď mi Julo ponúkol pohárik, dala som si, a potom nerátaných, ani neviem čo mi tak zachutilo piť.

Nakoniec ma Julo odviezol na mojom aute domov, on nepil. Vedel čo robí, ja nie. Zneužil situáciu, moje citové i alkoholické rozpoloženie a vzal si ma. Celý akt som plakala, nie od bolesti, ale alkohol znásobil vo mne potrebu vyplakať zo seba svoje nenaplnené túžby a bôle osamelosti. Vcelku som si v tom alkoholickom opojení a žiali celkom nevedomovala, čo sa so mnou robí. Julovi to neprekážalo, veď som sa nebránila, a čo, dostal ročníkovú hviezdu do postele. Smola bola, zostala som tehotná. Niečo ako ochrana, alebo aspoň prerušovaná súlož, Julovi nič nehovorila, zrejme

z nedostatku skúseností, alebo naschvál? Iste, o prezervatívoch sme vedeli, len sa tak bežne nepoužívali, boli ťažko dostupným nedostatkovým tovarom. Pravda, ak ste cestovali na východ, smer spriatelená sovietska republika, a nebáli sa colníkov, bolo potrebné využiť každú aj malú známosť na ich obstaranie. Skvelý tovar na predaj, mal trvalo výbornú cenu na sovietskom čiernom trhu.

Jula tá paródia milovania povzbudila, volával mi denne alebo čakal pred domom. Odbíjala som ho ako sa dalo, ukázal sa ako vytrvalec. Tak som ho občas, z pocitu osamelosti, pozvala na kávu, či pohárik vína k sebe domov. Julo sa ani náznakom nesnažil si spoločný akt zopakovať, vždy zdvorilý, snažil sa ma zabaviť, rozosmiať. To mu nemožno uprieť, nebol nátlakový, až na jeho opakované žiadosti o ruku. Vytrvalo som ich odmietala napriek môjmu veku, ktorý už prekročil hranicu kategórie starých dievok, blížila som sa k tridsiatke.

„Sabina, vezmi si ma“, znovu ma žiadal, „milujem ťa už od vysokej.“

Veď som to vedela, hovoriť mi to nemusel. Vždy keď som sa mu pozrela do očí očervenel a začal sa ošívať, akoby mu blchy po tele preteky robili. Necítila som k Julovi celkom nič, ani odpor, ani záujem, ani mi nezavadzal, vždy urobil ako som chcela, šiel kam som chcela. Deň za dňom za mnou chodil. Bolo to lepšie, ako žiť v tej prázdnej samote, bez mamy, bez ocka, teraz aj bez Liny.

Jedného rána som otvorila oči a vedela som naisto, že som tehotná, moje podozrenia sa mi premenili na istotu. Menštruácia nikde už koľko dní a prsia ma boleli už len na letmý pohľad. Času som mala dosť, mohla som sa dať vyškriabať a zostať bez následkov tej opitej noci. Hanba nehanba, dajako by som pred tou potratovou komisiou uhrala styk so zahraničným návštevníkom. Najlepšie z nepriateľskej krajiny, určite by mi súhlas na potrat dali,

s patričným morálnym pokarhaním a výstrahami, ale dali. Ak aj nie, boli tu ešte ocinove známosti, v najhoršom nelegálny potrat, za peniaze. Ale vek pred tridsiatkou, nikto ma nemiloval, teda okrem Jula, kedy by som mala príležitosť obstarat' si dieťa s niekým iným? Bývať mám kde, aj peňazí zarobím dosť, rozhodnutie bolo celkom ľahké, dieťa si nechám. To, že budem slobodnou matkou, mi neprekážalo. Nemala som, vďaka výchove a môjmu precestovanému detstvu, také úzkoprsé videnie ako moje okolie. A aj u nás v mestách sa už pomaly menil názor na nemanželské deti.

„Julo, dnes prídeš?“, zavolala som mu do roboty a po jeho krátkom nadšenom súhlase som ho požiadala, „prines mi, prosím ťa, z trhu jahody.“

Jula som pozdravila len letmo a hneď medzi dverami mu vytrhla tašku z rúk. Plnú misku jahôd som zakryla množstvom čerstvej presladenej šľahačky a zvalila sa do kresla. Kŕče som dostávala do sánky čo som po tých jahodách túžila. Ako som si ich polievkovou lyžicou pchala do úst, Julo sa spýtal, uprene ma pozorujúc.

„Prečo si mi to nepovedala?“

„Ako čo“, vrátila som mu otázku s plnými ústami šľahačky a jahôd.

„Že si tehotná.“

„Ako si na to prišiel, možno som, možno nie som, je to len moja vec.“

„Spomínala si, že jahody neznášaš...“

„No a čo,“ s nadhľadom som mu odpovedala. Netajila som svoj stav, ale ani som mu ho nepotvrdila. Načo, Julo nebol hlúpy, čosi málo vedel, vedel ako sa ženám menia chute v tehotenstve. Moje sa už dlhšiu dobu otáčali ako veterníky vo vetre, jahody môj stav len podpísali.

Hlúpe, ale s Julom by som ako s otcom pre svoje dieťa nikdy nerátala. Netúžila som mať deti s chudým, len pár centimetrov vyšším chlapom odo mňa, ktorý ako chlap nevyzeral ani pár rokov po vysokej. Špinavé blond vlasy, oči neurčitejšie bledej sivozelenej farby, úzka tvár s úzkymi perami, žiadny vyhovujúci biologický materiál pre moje potomstvo, ale stalo sa. Viem, že je otcom, len k tej výchove svojho dieťaťa som ho nechcela, mala som jasnú predstavu, ako si budem so svojím dieťaťom nažívať spokojne sama.

„Nerob zo mňa hlupáka, Sabuška“, ohradil sa Julo.

„Nevolaj ma tak“, zahriakla som ho, „a prečo si si taký istý, že si autorom ty?“

„Takže si tehotná“, skonštatoval s uspokojením.

„Dobre, tak som“, potvrdila som, čo bolo očividné a vyzvala ho, „zabudni na to.“

„Sabuška“, neznášala som, keď mi Julo hovoril touto zdobneninou môjho mena, tá patrila len Ivanovi, „rozprávaš ako decko. Nemôžeš ma zaprieť, musíš tomu malému uviesť do rodného listu meno otca.“ Spokojná, vyrovnaná s tým, že budem matkou, tak ďaleko som ešte nerozmýšľala. Ale pravda, nemala som v úmysle otca dieťaťa tajiť, len ten spôsob, akým sa splodilo.

„Neboj, uvediem teba.“

„Teraz sa už musíme zobrať.“

„Prečo by sme museli“, stále som odolávala jeho ponukám na sobáš.

„Naše dieťa si zaslúži úplnú rodinu“, odporoval mi Julo.

Tak už naše dieťa, týmto si ma priradil k sebe na večné časy. Také ľahké to mať nebude, nechcem sa vydávať, teda nie za Jula. Od školy chcem len Ivana, nebolo mi dopriate, tak nechcem nijakého iného chlapa. Budeme len dve osoby v mojej rodine, ja a moje dieťa, veď nebudeme v spoločnosti až takou výnimkou.

Vypotáčala som sa z ambulancie gynekológa, vyšetrenie potvrdilo moju graviditu.

„Á, nádherné dve srdiečka, bijú ako zvon“, s potešením predniesol lekár. Rovno som stuhla na kameň.

„Uvoľnite sa, mamička, ešte chvíľočku si ich popočúvame“, povzbudil ma, „už to bude.“

Ako vo sne som si vypočula poučenia a nariadenia, ďalší termín kontroly mi preletel okolo uší, v hlave nezostal, ešteže mi ho sestra zapísala. Vzala som materskú knižku, vykoptala pozdrav a vypadla. Dve, čakám dve deti. Prevalovali sa vo mne dve vlny, zvieravý strach a veľká radosť. Dve zdravé silné srdiečka bijú vo mne. Čorobiť, donosiť i porodiť ich musím, na akékoľvek iné riešenie je už neskoro. Vo svojej bohorovnej namyslenosti som návštevu lekára stále odkladala. Načo sa naháňať, zle mi nebolo a veď som si to svoje bábätko chcela aj tak nechať. Chcem či nechcem, teraz si nechávam bábätká dve.

Zbohom Ivan, zbohom moja študentská láska, zbohom nádej. Dve deti, jedným nepodareným opitým vrzom, osud sa so mnou poriadne vyhral. S jedným dieťaťom by som si trúfla vesmírne planéty dobývať, ale dve naraz, rovnako staré, len v mojej osamelej opatere, pri tejto myšlienke mi zlyhávala predstavivosť.

Nepamätám sa, ako som došla domov, zvalila som sa na posteľ v spálni, vlny v mojom vnútri utíchli. Zostala som akoby v strede oka tropického cyklónu, ticho, ani myšlienka mi nepreletela hlavou, mozog prázdny, úplne vygumovaný.

Prebral ma domový zvonček, určite Julo. Chlapec sa o moje tehotenstvo zodpovedne zaujímal, naštudovaný bol na chlapa, neodborníka, naozaj pedantne. Veď sa ma aj naotravoval výčitkami, že odkladám návštevu gynekológa, jeho dieťa, jeho majetok, a tak nezodpovedne k nemu pristupujem, neuveriteľné. Ktovie ako sa

poteší, že som ten jeho majetoček tak zhodnotila, priam zdvojnásobila, rovno o sto percent.

„Čau“, pozdravil a hneď ma cmukol na líce. Toto robí odkedy sa dozvedel, že je so mnou otec v očakávaní. Našťastie tie cmuky neposúva nižšie na ústa, len takto, kamarátsky na líce.

„Čo povedal, malé je v poriadku?“ dychtivo vyzvedal.

„Na ktoré konkrétne sa pýtaš?“

Julo sa na mňa skúmavo zahľadel aby zistil, či ho zasa nenaťahujem.

„Chceš tým povedať, že ich je viac?“

„Tak to teda je.“

„Spresni, koľko“, dychtivosť sa mu vytrácala z očí.

„Sú to dvojčatá.“ Viditeľne sa mu uľavilo, neviem, asi čakal najmenej štvorčatá. Opäť sa mu rozsvietil úsmev na tvári.

„Sabuška, to je skvelé, budeme mať hneď dve deti naraz.“

„Julo, počúvaj sa, rozprávaš akoby sme boli pár“, napomenula som ho.

„Teraz sa už musíme vziať“, úsmev sa mu ešte viac rozšíril, vôbec ma nepočúval.

„Daj mi s tým pokoj.“

„Dobre, dobre, vylož si nohy, nech nemáš kŕčové žily a pospi si trochu“, Julo sa ukazoval ako starostlivý otec v očakávaní.

Držala sa ma lenivosť, ani mozog mi nefungoval, celý som ho mala obalený zahmlenou prázdnotou. Spávala som dobre, jedla často a veľa. Priberala som závratnou rýchlosťou. Julo si na presviedčanie o nutnej svadbe pribral na pomoc aj svoju drahú mamičku. Nebola nadšená mojou osobou. Jej milovaný jediný synáčik by si zaslúžil lepšiu ženu. Môjmu pôvodu vyčítať nič nemohla, nemala som modrú krv ako Julo, ale aspoň som pochádzala z dobrej rodiny, takej starosvetskej, usporiadanej. Len tá